

Lausunto

23.08.2024

VN/19970/2024

Asia: VN/19970/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta laiksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta laiksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain kumoamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/19970/2024

Green Building Council Finland ry. kiittää mahdollisuudesta lausua Aran tehtävien ja henkilöstön siirtämisestä osaksi ympäristöministeriötä.

Esityksen mukaan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (Ara) itsenäisenä virastona lakkautettaisiin ja sen tehtävät ja henkilöstö siirrettäisiin hallinnollisesti osaksi ympäristöministeriötä 1.1.2025 alkaen. Ympäristöministeriön alaisuudessa toimisi 1.1.2025 alkaen ympäristöministeriöön perustettava elin, joka vastaisi Aralle tällä hetkellä kuuluvista valtion asuntopolitiikan toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä.

Green Building Council Finland on voittoa tavoittelematon kiinteistö- ja rakennusalan järjestö, jonka 320 jäsenyritystä ja -organisaatiota edustaa kattavasti koko rakennettua ympäristöä, läpi arvoketjun ja elinkaaren. Yhdessä haluamme johtaa kiinteistö- ja rakennusalan kestävyys siirtymää. Visiomme on maapallon kantokyvyn rajoissa menestyvä kiinteistö- ja rakennusala.

Mahdollisuus vahvistaa kestävyys siirtymän tukea

Aran sulauttaminen ympäristöministeriöön tarjoaa mahdollisuuden tarkastella uudelleen Aran tehtäviä ja henkilöstöresurssin kohdentamista.

Esityksen mukaan siirron tavoitteena on tehostamisen ja toimintamenojen karsimisen lisäksi valtion asuntopolitiikan toimeenpanon tehokas strateginen ohjaus ja seuranta sekä tiivistää asumisen, rakentamisen ja maankäytön yhteensovittamista vahvistaen hallitusohjelman mukaisesti rakennetun ympäristön kokonaisuutta. Jatkossa ympäristöministeriö vastaisi Aralle nykyisin kuuluvista tehtävistä, kuten valtion tukeman asuntotuotannon tukien myöntämisestä ja valvonnasta sekä energiatodistusjärjestelmästä ja energiatodistusten valvonnasta. Ympäristöministeriöön perustettavan elimen tehtäviin sisällytettäisiin myös asumisen ja rakentamisen toimialan mahdollisia EU-rahoitteisia ohjelmia koskeva ympäristöhallinnon työ hallitusohjelman mukaisesti.

Green Building Council näkee, että näiden tavoitteiden mukaisesti siirto tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa kestävyys siirtymän tukea ympäristöministeriössä.

Resurssia EPBD:n kansalliseen toimeenpanoon

Käynnissä oleva rakennusten energiatehokkuusdirektiivin uudistuksen (EPBD) kansallinen valmistelu vaatii merkittävästi valmisteluresurssia ympäristöministeriöltä. Myös Aran tehtäviin kuulunut energiatodistusjärjestelmä uudistuu EPBD:n myötä. EPBD:n myötä myös vähintään EU-rahoitteiset tukimekanismit energiatehokkuuden ja päästöttömyyden parantamiselle uudistuvat. Lisäksi EPBD:n tavoitteiden toteutumiseen muun muassa korjausrakentamisessa tarvitaan kansallisen tason ohjausta ja osaamista: selkeyttä tarvitaan esimerkiksi siihen, mihin energialuokkaan Ara-tuetussa asuntokannassa tulisi pyrkiä korjausrakentamisessa ja miten tämä suhtautuu korjaamisen taloudellisiin tavoitteisiin.

Jotta Suomi pystyy täysimääräisesti hyödyntämään uusia tukimekanismeja sekä toteuttamaan EPBD:n edellyttämät muutokset kestävästi ja sujuvasti, tarvitaan myös ministeriötason sujuvaa valmistelua, tukea ja osaamista.

Tukea muuhun kestävyys siirtymää koskevan lainsäädännön muutoksiin, kuten ilmastaselvityksen toimeenpanoon

Kansallisen tason tukea ja koordinaatiota tarvitaan myös rakentamislain vaatiman ilmastaselvityksen toimeenpanoon. Aran sulautuessa ympäristöministeriöön tämä toimeenpanon tuki tulee toivottavasti jatkossa ministeriöstä.

Kiertotalousratkaisut purkamisessa

Lisäksi nostamme esiin tarpeen kiertotalousratkaisujen tukemiselle. Ympäristöministeriön vetämä Kiertotalouden Green Deal edistää kiertotalousratkaisujen syntymistä kentällä hyvin. Nostamme kuitenkin esiin asuntokannan kestävään purkamiseen liittyvät tarpeet. Suhteessa Aran tähän asti ohjaamaan tuettuun asuntokantaan yksi kysymys tulee lähivuosikymmeninä olemaan myös asuntokannan purkamisen tarpeet muuttotappiopaikkakunnilla. Väestöennusteiden pohjalta tämä tarve tulee koskemaan sekä yksityistä että tuettua asuntokantaa, eikä Suomessa ole vielä laajemmin käytössä kestävästä mallia purkamisesta syntyvien materiaalien hyödyntämiseen kiertotalouden mukaisesti. Tilanteet ovat usein myös yhteiskunnallisesti haastavia sosiaalisesta ja taloudellisesta näkökulmasta. Ratkaisujen syntymisessä myös tulevilla, Aran osaamisen rikastuttamalla ympäristöministeriöllä voisi olla tärkeä rooli.

Yhteenveto

Pyydämme siis huomioimaan muutoksessa, että Aran henkilöstön osaamista ja resursseja kohdennettaisiin jatkossa kestävyys siirtymän tukemiseen erityisesti 1) tällä hetkellä EPBD:n kansalliseen valmisteluun ja toimeenpanoon, ml. energiatodistusjärjestelmän uudistamiseen, 2) ilmastaselvityksen toimeenpanon tukemiseen ja 3) kiertotalousratkaisujen tukemiseen ja etsimiseen erityisesti asuntokannan purkamisen osalta.

Green Building Council Finland tarjoaa myös verkostonsa asiantuntemusta mieluusti avuksi kestävyys siirtymään liittyvien ratkaisujen etsimisessä.

Lisätietoja

Liina Länsiluoto

Yhteiskuntasuhdepäällikkö

liina.lansiluoto@figbc.fi

+358 40 835 4900

Antti Ruuska

Toimitusjohtaja

antti.ruuska@figbc.fi

+358 40 1763142

Länsiluoto Liina
Green Building Council Finland